

Mönsterås kommun
kommun@monsteras.se

2023-04-27

1 (19)

Dnr-SI 2022:11329

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Fliseryds
skola i Mönsterås kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Fliseryds skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag med att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Fliseryds skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla uppföljningen och analysen av hur arbetet med läroplanens jämställdhetsuppdrag omsätts i undervisningen så att ändamålsenliga åtgärder vid behov kan vidtas.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge samtliga lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **4 oktober 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2022:11329) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Fliseryds skola leder och styr i flera delar skolans utveckling.

Skolinspektionens sammanfattade motivering är att rektorn systematiskt följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat. Rektorn följer även upp och analyserar

undervisningens kvalitet och att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Utifrån analysen fattar rektorn beslut om utvecklingsinsatser och fördelning av resurser. Vidare ger rektorn lärarna förutsättningar att samverka, skolans förhållningssätt är tydligt och det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Rektorn behöver dock stärka sin ledning och styrning av skolans jämställdhetsarbete.

Uppföljning och analys

Rektorn följer systematiskt upp skolans kunskapsresultat och ställer resultat i relation till uppföljningar av undervisningens kvalitet eller verksamhetens förutsättningar. I inskickat material beskriver rektorn att analysarbetet genomförs utifrån en modell som innebär att uppföljning och analys av skolans kunskapsresultat görs kvartalsvis av olika områden. Denna modell innebär att först identifiera och jämföra resultaten, sedan tolka och förklara dem och avslutningsvis problematisera och kritiskt granska resultaten. När denna arbetsgång är klar ska rektorn identifiera utvecklingsområden. Fliseröds skola följer denna modell sedan det tredje kvartalet 2022 och rektorn håller på att utveckla detta arbete.

I det inskickade materialet finns exempel på uppföljningar och analyser som görs kvartalsvis. Det är resultat och analyser av betyg, bedömningsstöd i ämnena svenska och matematik i årskurs 1 samt resultaten på nationella proven i årskurs 3 och 6. Rektorn uppger i intervjun att årets resultat ställs mot tidigare års resultat för att hen ska kunna göra en analys av progressionen. Skolan har varje termin klasskonferenser, där samtliga lärare på skolan deltar, vilka används till att gå igenom resultaten olika ämnen och för olika elevgrupper. Under dessa klasskonferenser förs diskussioner med undervisande lärare utifrån vad resultaten visar. Av analysen har exempelvis framkommit att det har funnits behov av att förbättra studieron. Ett annat exempel på vad som framkommit av analysen är att skolan visat goda resultat på de nationella proven i årskurs 3 efter att ha arbetat med läsning och förståelse av begrepp. Rektorn berättar också att varje lärare gör en egen analys utifrån sina respektive ämnen efter varje läsårs slut som sedan stäms av med rektor. Dessa diskussioner dokumenteras och delar av denna dokumentation ligger till grund för det fortsatta systematiska kvalitetsarbetet.

Rektorn följer systematiskt upp och analyserar undervisningens genomförande. Rektorn uppger i intervjun att hen följer upp undervisningen genom klassrumsbesök och diskussioner med lärare. Under dessa besök fokuserar rektorn på att kontrollera relationen mellan lärare och elever. Hen följer upp om det är ett tillåtande klimat där eleverna vågar ställa frågor och ifrågasätta samt om det finns ett engagemang hos eleverna. Rektorn vill även se att det finns en variation i undervisningen så att eleverna

får möjlighet att lära sig på olika sätt. Rektorn följer även upp detta genom att kontrollera lärarnas planeringar. Lärarna utvärderar sin undervisning efter avslutat läsår och lämnar in utvärderingen till rektorn som följer upp det lärarna skrivit.

Rektorn följer upp att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Rektorn berättar i intervju att skolan har, med start 2022, börjat arbeta mer aktivt med värdegrundsfrågor. Skolans elevhälsoteam ansvarar för planeringen och arbetet utförs i klasserna systematiskt under ledning av undervisande lärare. Detta arbete består dels av praktiska övningar, dels av samtal och diskussioner. Som ett led i detta arbete har skolan återupptagit en fadderverksamhet där elever i årskurs 6 är faddrar åt förskoleklasser. I nuläget är även elever i årskurs 4 faddrar åt elever i årskurs 1. Rektorn berättar att ambitionen är att inom ett år ska alla årskurser vara inblandade i fadderverksamheten. Detta arbete har utvärderats av både lärare och elever med positiva resultat. I lärarintervjun framgår det att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen även under andra tider och när behov finns eller en diskussion behövs. Det kan exempelvis vara utifrån en uppkommen situation på rasten. Rektorn beskriver värdegrundsarbetet som en blandning av planerade insatser och fortlöpande arbete kopplat till vardagen.

Utifrån genomförda analyser genomför rektorn nödvändiga utvecklingsåtgärder och fattar beslut om hur resurser ska fördelas. Som ett led i arbetet med att förbättra studieron uppger rektorn i intervju att hen har omfördelat resurser för att bättre kunna möta de utmaningar som finns i detta arbete. Analysen av kunskapsresultaten ligger även till grund för ett utvecklingsområde inom läsning samt hur tjänstefördelningen, resurser och material ska fördelas. I elevhälsoteamet används analysen som utgångspunkt för hur olika stödfunktioner ska fördelas. Rektorn fördelar resurser och anpassar undervisningen löpande utifrån de behov som identifieras.

Ledning och organisation

Rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka. Av inhämtad dokumentation samt intervjuer med rektorn, lärarna samt representanter för elevhälsan framkommer att rektorn skapat flera olika forum för lärarna att samverka i. På Fliseryds skola finns två stadier och personalen är indelad i två arbetslag, F-2 och 3-6. Rektorn berättar att arbetslagen har arbetslagsmöten en gång per månad med möjlighet att diskutera elevärenden, planering samt skolövergripande aktiviteter. Skolan har arbetsplatsträffar en gång per månad. Då går de igenom ärenden enligt en dagordning som är densamma för hela kommunen samt prioriterar en timme till pedagogiska diskussioner. Personalen har läst litteratur inför varje arbetsplatsträff och diskussioner förs utifrån vad de läst och provat i undervisningen mellan varje arbetsplatsträff. Utöver dessa möten har lärarna konferenstid varje vecka som leds av rektorn. I övrigt försöker rektorn hitta tid

där lärarna kan träffa andra ämneslärare då de på en så liten skola ofta är ensamma om att undervisa i sina ämnen. Av intervju med lärarna uppger de att de söker möjligheter att träffa lärare från andra skolor då de inte är så många att de kan ha utbyte av varandra gällande ämnesfrågor.

Skolans arbetssätt och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna. Rektorn försäkrar sig även om att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Av inskickad information samt intervjuer med rektorn, lärarna och representanter för elevhälsan framkommer bland annat att lärarna följer en tydlig metod kring arbetet och förhållningssättet i klassrummet. Denna metod ingår i ett kommunövergripande projekt kring utmanande lärande där syftet är att stärka elevernas självkänsla och öka medvetenheten kring hur viktig den egna ansträngningen är. Personalen arbetar efter denna metod och har ett gemensamt förhållningssätt så elever får möta ett likvärdigt förhållningssätt genom sin skolgång på Fliseryds skola. Det framgår av både inskickat material och under intervjun med rektorn att det sker ett kollegialt lärande genom detta projekt. Varje arbetsplatsträff används i syfte att diskutera detta utifrån ett vetenskapligt perspektiv och med utgångspunkt i forskningen för lärarna diskussioner med varandra kring olika verktyg och metoder som de sedan prövar i klassrummet. Lärarna utvärderar sedan det de provat och tar det tillbaka till nästa arbetsplatsträff för att dela med sig av sina upplevelser av det utförda. Det är två lärare som fungerar som coacher i detta arbete och det är även dessa två som har samtal med nya eller obehöriga lärare på skolan och kan handleda dem i skolans arbete. Under lärarintervjun framgår att nya lärare får en mentor.

Jämställdhetsarbete

Rektorn ger en viss ledning och styrning kring frågor som rör skolans jämställdhetsarbete. Rektorn uppger under intervju att hen lyfter flickor och pojkars olika behov utifrån enkätresultat, gällande trygghet och studiero, och analyserar dessa för att sätta in utvecklingsåtgärder. Skolan upplever att det är ett ojämnt talutrymme i klassrummet och har därför ett system för att fördela talutrymmet. Vidare analyserar rektorn pojkars och flickors kunskapsresultat.

Rektorn bedriver dock inget arbete för att försäkra sig om att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning. Skolan har ingen kompetensutveckling och specifikt arbete om detta utan rektorn hänvisar till att det är en del av värdegrundsarbetet. Vidare uppger rektorn att hen inte vill tänka i termer av pojkar och flickor men hen har dock en bild av att skolan inte alltid har ett normmedvetet förhållningssätt i mötet med pojkar och flickor. Rektorn deltar inte i några diskussioner kring hur undervisningen genomsyras av jämställdhet och kan därför inte med säkerhet säga att det

görs men uppger ändå att det har skett en viss utveckling. Hen berättar att studie- och yrkesvägledaren pratar med lågstadieeleverna kring olika yrkesval och att de kan bli vad de vill oavsett könstillhörighet. I intervjuer med elevhälsan och lärare framgår att det inte pågår något strukturerat arbete kring jämställdhet utan att det ses som en del av det värdegrundsarbete som görs på skolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla uppföljningen och analysen av hur arbetet med läroplanens jämställdhetsuppdrag omsätts i undervisningen så att ändamålsenliga åtgärder vid behov kan vidtas.

Skolinspektionen bedömer att rektorn kan stärka sin ledning och styrning av skolans jämställdhetsarbete. Granskningen visar att det till delar bedrivs ett jämställdhetsarbete på skolan. Skolans resultat följs upp utifrån kön och vissa åtgärder sätts in utifrån vad resultaten visar. Rektorn leder dock inte arbetet med hur läroplanens jämställdhetsuppdrag omsätts i undervisningen och detta arbete följs heller inte systematiskt upp.

Av Lgr 22, avsnitt 2.8 framgår att rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv och organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.

Vidare framgår i avsnitt 2.1 att läraren ska synliggöra och med eleverna diskutera hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter samt hur könsmönster kan begränsa egna livsval och livsvillkor.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att utveckla sin uppföljning av skolans jämställdhetsarbete för att få en aktuell och bredare bild av hur läroplanens jämställdhetsuppdrag omsätts i undervisningen. Genom att kartlägga den egna verksamheten blir det möjligt att få syn på utvecklingsområden och styrkor och på så sätt utveckla undervisningens kvalitet. Utifrån denna uppföljning kan det, ur ett ledningsperspektiv, vara av vikt att ta reda på om lärarna har de förutsättningar som behövs för att kunna bedriva jämställdhetsarbetet. Det kan handla om att ha kunskap om normer ur flera olika perspektiv samt kunskap och stöd för att granska den egna undervisningen ur ett jämställdhetsperspektiv. Utifrån en sådan uppföljning kan rektorn tydligare leda och styra skolans arbete så att varje elev kan utvecklas så långt som möjligt

utan att begränsas av normer eller andra föreställningar om vad som betraktas som kvinnligt och manligt.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att undervisningen är målfokuserad, strukturerad och varierad. Den innehåller ett aktivt lärarstöd samt inslag som motiverar eleverna och utmanar dem utifrån deras individuella behov och förutsättningar. Eleverna ges möjlighet att reflektera över det egna lärandet samt utöva inflytande över undervisningen.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen består av olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir en variation och balans. Eleverna ges även ett aktivt lärarstöd. Rektorn berättar under intervju att hen gör lektionsbesök samt följer upp lärarnas planeringar så att det finns en variation i undervisningen. Skolan har, och har haft, många vikarier och rektorn vill då säkerställa att lektionerna erbjuder en god kvalitet och variation. Av intervjuer med lärare och observationer framgår att lärarna varierar undervisningen på olika sätt. Exempelvis används filmklipp, sånger, tävlingar samt olika teoretiska och praktiska arbetsätt. Lärarna ger ett aktivt stöd genom att ge individuella instruktioner. Dessa är muntliga eller skrivna i det arbetsmaterial som eleven använder vilket leder till att alla elever kommer igång med sitt arbete. Eleverna kan även få en individuell genomgång innan lektionen för att kunna tillgodogöra sig lektionstiden. Under elevintervjun med berättar eleverna att de kan räcka upp handen och få hjälp av läraren eller så frågar de en bänkkamrat.

Undervisningen är strukturerad och det finns gemensamma arbetssätt för att skapa struktur och tydlighet för eleverna. Rektorn uppger att lektionerna ska innehålla en repetition från förra lektionen och en summering av avslutad lektion samt slutligen en

kortare redogörelse för kommande lektion. Den gemensamma strukturen skolan arbetar efter handlar om utmanande lärande och är en kommunövergripande satsning. Denna satsning ska göra eleverna mer studiemotiverade, våga tro på sig själva och öka förståelsen kring hur viktig den egna ansträngningen är för lärandet. Lektionsupplägget omfattar mål, framgångskriterier, reflektion och utvärdering. Lärarna uppger under intervju att det i klassrummen finns bildstöd som visar hur dagen ser ut och alla lärare använder samma symboler så eleverna ska känna igen sig. Både rektor och lärare berättar att lärarnas fokus under vårterminen 2023 är att arbeta kring att bli bättre på att ställa utmanande frågor till eleverna och tänka på att ge eleverna tid att tänka och svara.

Motivation, stimulans och anpassningar

I undervisningen finns inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation. Av intervjuer med lärare samt av genomförda lektionsobservationer framkommer flera exempel på hur lärarna arbetar för att stärka elevernas självförtroende och motivation. Detta kan ge sig uttryck i att lärarna pratar om en känsla som eleven kan få när hen lär sig något nytt, som kan vara både svårt och kämpigt. Eleven ska då fortsätta arbeta och komma vidare och ut ur den utmaningen. Lärarna arbetar med eleverna om att de måste ha ett öppet tankesätt och att vara positivt inställda till lärandet. Eleverna måste förstå att de måste kämpa, öva och lära av sina misstag. I klassrummen finns det lappar på tavlan eller väggarna med uppmuntrande ord såsom vi ger inte upp utan fortsätter kämpa. Under intervjun berättar lärarna att de påminner eleverna om detta tankesätt och visar sina höga förväntningar på eleverna genom enskilda samtal när tid finns. Samtalen kan då handla om att eleven inte ska ta den enkla utan den mer utmanande vägen där man lär sig lite mer. För att eleven ska förstå vart hen är på väg pratar lärarna med eleven kring tre frågor; vart ska jag, var är jag och vad är mitt nästa steg? Eleverna berättar i intervju om ovannämnda känsla de kan få när något nytt ska läras in samt de framgångskriterier eleverna kan ha gemensamt i klassen och som enskild elev. Dessa kriterier kan variera beroende på vad klassen ska göra på lektionen.

Undervisningen anpassas till elevernas olika förutsättningar och behov. Av intervjuer med lärare samt av genomförda lektionsobservationer framkommer flera exempel på anpassningar som förekommer i undervisningen såsom exempelvis individuella mål. Lärarna pratar med eleverna om att alla lär sig olika fort och att man som elev kan orka olika mycket under en skoldag. Lärarna berättar på intervjun att det finns individuella anpassningar såsom att eleverna kan ha kortare mål, fler pauser samt få extra genomgångar. Det finns även exempel på anpassningar där elever kan få texter upplästa eller översatta. Vidare kan det finnas resurspersoner med i klassrummet som kan hjälpa eleverna. I vissa fall kan även eleven få läsa ett ämne med en högre årskurs för

att utmanas i sin kunskapsutveckling. Rektorn uppger under intervjun att de måste påminna sig om att uppmärksamma de elever som är snabbare in sin kunskapsutveckling, vilket även har lyfts i skolans analysarbete. I skolans analys kring resultat kan rektorn se att det finns många elever som skulle kunna nå längre i sin kunskapsutveckling men att fokus läggs på elever med svårigheter. Rektorn uppger under intervjun att skolan behöver utvecklas i arbetet kring att utmana eleverna som kommit längre i sin kunskapsutveckling. Denna tanke lyfter även elevhälsan och lärarna under sina intervjuer.

Skolinspektionen vill i sammanhanget påtala vikten av att skolan utvecklar detta arbete, så att elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling kan utmanas på ett strukturerat och genomtänkt sätt.

Elevers delaktighet i sitt eget lärande och inflytande i undervisningen

Det finns utrymme i undervisningen för eleverna att reflektera över sitt eget lärande. Det ges strategier för eget lärande och ansvar. I intervjun med lärarna berättar de att eleverna, tillsammans med lärarna, i början av varje termin sätter sina egna mål. Eleverna uppmuntras att reflektera över vad de behöver utveckla eller kring frågor som; var är jag, vart ska jag och vad är mitt nästa steg? Lärarna berättar att eleverna ibland får göra ett förtest inför ett arbetsområde för att sedan efter arbetsområdets slut göra ett nytt test och reflektera över progressionen. Eleverna får även checklistor av lärarna så de kan fundera över om de gjort det som uppgiften kräver. Ett exempel kan vara att titta på sin egen text och se om de har stor bokstav där det ska vara det.

Eleverna deltar till viss del i planeringen av undervisningen. Rektor uppger att elevernas delaktighet får lågt resultat i skolans egna enkäter vilket har lett till en diskussion med eleverna om att se skillnaden mellan att vara delaktig och att få bestämma. Hen uppmanar lärarna att använda ordet inflytande istället när de pratar med eleverna om vad de kan påverka. Lärarna säger att eleverna kan påverka till viss del och får exempelvis ge förslag på vad de vill lära sig på lektionerna i elevens val. Lärarna ger även exempel på att eleverna kan få säga vad de tyckt om att arbeta på ett visst sätt som sedan lärarna tar med in i nästa arbetsområde. Det kan även röra sig om ett arbetssätt eller tidpunkt för prov.

Eleverna deltar i att utvärdera undervisningen. Lärarna uppger under intervjun att de låter eleverna utvärdera undervisningen på olika sätt utifrån elevernas ålder och mög-
nad. I de yngre åldrarna är det ofta med hjälp av att använda tummen upp, för att visa något positivt, eller ner, för att visa något negativt. Detta kan ibland följas upp av läraren med följdfrågor såsom vad eleverna lärt sig men också om det varit roligt eller vad som kunde blivit roligare. Inom arbetssättet med utmanande lärande ingår det att ge

feedback, elever emellan men även från elev till lärare. Rektorn berättar även att i det pågående värdegrundsarbetet får eleverna vara med och utvärdera.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att det på skolan pågår ett främjande, förebyggande och åtgärdande arbete för att åstadkomma studiero och en trygg miljö. Personalen kartlägger kontinuerligt elevernas upplevelse av trygghet och studiero och vidtar åtgärder utifrån resultaten. Eleverna är delaktiga i utformandet av förbättringsinsatserna. Skolans personal har ett utvecklat samarbete samt ett gemensamt förhållningssätt när det kommer till arbetet med att skapa trygghet och studiero.

Studiero och lugn miljö

Fliseryds skola har ett samlat och främjande arbete för att skapa studiero som eleverna deltar i. Enligt inskickat material bedriver skolan ett systematiskt värdegrundsarbete, som är styrt av elevhälsan gällande innehållet, där studieron är en viktig del. Eleverna är även delaktiga i att välja ut och upprätthålla de studierofrämjande framgångskriterier som gäller i klassrummet. Det finns även frågor inför utvecklingssamtalen som eleverna svarar på och de kan även prata med läraren vid behov.

Under intervjun med rektorn uppger hen att det är god studiero med något undantag. Att det finns en variation i upplevelsen av studieron framgår även av skolans enkäter, där resultatet för eleverna i årskurs 1-3 visar ett bättre resultat än eleverna i årskurs 4-6. När det gäller studieron uppger rektorn att de inte är nöjda med resultaten och att arbetet måste fortsätta att utvecklas. Elevhälsan säger i intervju att konflikter på rasten och vid kritiska övergångar såsom mellan rast och lektion kan påverka studieron.

Skolan vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa studiero. I inskickat material framgår det att eleverna har möjlighet att under lektion använda sig av skärmar och hörselkåpor om de behöver. Det finns även grupprum att nyttja. Skolan arbetar med utmanade lärande där eleverna har framgångskriterier att förhålla sig till. Dessa kriterier ska bidra till studieron och kan till exempel vara att fokusera, lyssna och räcka upp handen. Klassen har gemensamma kriterier som sitter uppe på tavlan och dessa kan eleverna använda sig av och påminna varandra om. Eleverna har även individuella kriterier som de ska förhålla sig till. Eleverna nämner dessa kriterier under intervjuerna samt att de har arbetat med studieron och att den har utvecklats. Vidare berättar eleverna att lärarna använder sig av metoden att räkna ner när de vill att eleverna ska bli tysta och lärarna kan också säga till om det är för högljutt i klassrummet. Till följd av analysen gällande övergångar och kritiska situationer innebär att skolan satsar på att ha vuxna i klassrummet innan lektionsstart samt att det finns vuxna i korridoren för att underlätta dessa övergångar.

Mot bakgrund av att skolan, trots insatta åtgärder, ännu inte uppnått förväntat resultat gällande studieron vill Skolinspektionen påtala vikten av att skolan intensifierar arbetet med att skapa en lugn studiemiljö för eleverna.

Arbetet för trygghet

Det finns ett medvetet arbete på skolan för att skapa trygghet. Skolan arbetar med ett faddersystem som inte omfattade alla klasser vid besöket men ska göra det. I inskickat material uppger rektorn att under en skoldag ställs eleverna för olika övergångar såsom exempelvis mellan rast och lektion, dessa situationer kan ses som kritiska situationer när det kan hända saker som påverkar tryggheten för eleverna. Eleverna berättar i intervju att de får svara på en enkät om trygghet och att de vet vem de kan prata med om något känns otryggt. Eleverna uppger under intervjun att de känner sig trygga men nämner att det kan vara lite otäckt i idrottshallen när lampan släcks eller om badrumsdörren går i baklås. Det senare är ordnat nu berättar eleverna. Elevhälsan uppger under intervju att de ska besöka årskurs 5 och 6 för att prata om internet och relationer. Annat förebyggande arbete är att man har arbetat med material riktat till både elever och föräldrar kring sociala medier. I intervjuer framkommer en gemensam bild av att eleverna känner sig trygga, men att incidenter ibland inträffar.

Utifrån uppföljning och analys fattar rektorn beslut om förbättringsåtgärder. Rektorn följer upp arbetet med trygghet genom enkäter och frågor på utvecklingssamtalen samt utvärderingar med lärarna. Det framkommer i intervju med elevhälsan att ett omfattande värdegrundsarbete pågår på skolan efter en analys av en tids oro och kränkingsanmälningar. Detta har även resulterat i en personalförtätning. I inskickat

material beskriver rektorn att skolan nu arbetar med exempelvis att ha vuxna närvarande i dessa situationer samt att släppa iväg elever i omgångar på rast. Vidare uppger rektorn att under en skoldag ställs eleverna för olika övergångar såsom exempelvis mellan rast och lektion och att dessa situationer kan ses som kritiska situationer när det kan hända saker som påverkar tryggheten för eleverna. I intervju med elevhälsan berättar de att rasterna har stor betydelse i arbetet med trygghet där personalen aktivt arbetar för att förebygga konflikter genom uppstyrd rastaktiviteter och vara uppmärksamma på och ingripa om en konflikt uppstår. Det finns rastvakter ute men även en personal med annan färg på rastvaktsvästen som eleverna kan prata lite extra med om de känner att de inte vet vad de kan göra på rasten. Denna personal har till uppgift att ha en planerad rastaktivitet för eleverna.

Skolan har ett gemensamt förhållningssätt när det gäller arbetet med trygghet. Av intervjuer med rektorn, elevhälsan samt lärarna framkommer det att värdegrundsarbetet leder till ett gemensamt förhållningssätt. Lärarna har även ett lågaffektivt förhållningssätt, något de gått en utbildning i, i de situationer som kan uppstå. Lärarna uppger under intervju att eleverna är allas elever och att de försöker bygga relationer till de elever som de inte undervisar genom att exempelvis sitta bredvid dem i matsalen. Lärarna berättar även att om det uppstår konflikter tar den läraren som ser konflikten hand om den. De lämnar inte över det ansvaret på undervisande lärare eller klassläraren, utan försöker lösa det som har hänt. Personalen är också noga med att meddela vidare till nästa personal som möter eleven eller eleverna om det varit en konflikt. Rektorn berättar att alla på skolan hälsar på varandra vilket är ett gemensamt förhållningssätt som gör att eleverna vågar prata med alla vuxna på skolan.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar.

Skolinspektionens sammanfattade motivering är att rektorn gör en analys av likvärdigheten i lärarnas bedömning och betygssättning. Vidare för rektorn diskussioner med lä-

rare utifrån dessa analyser. Rektorn ger även lärarna vissa, men inte tillräckliga, förutsättningar för att de regelbundet ska kunna samverka med varandra när de gör sina bedömningar. Rektorn har därmed inte heller gett lärarna tillräckliga förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg.

Uppföljning och analys av betyg

Rektorn följer upp och analyserar skillnader i lärarnas bedömning och betygsättning. I inskickat material gällande det systematiska kvalitetsarbetet beskriver rektorn att hen följer upp betygen i alla ämnen ur ett likvärdighetsperspektiv. Hen beskriver att det finns en viss osäkerhet hos några lärare som medvetet använder en lägre bedömning. Vid en närmare kontroll kunde rektorn tillsammans med lärarna se att det finns olikheter i betygsättningen. Det var skillnader i hur hela betygsskalan användes och i vissa ämnen beskriver rektorn att det skulle kunna vara en större spridning på betygen. Av intervju med rektorn framgår att hen följer upp resultaten på nationella prov samt skolverkets bedömningsstöd för att se om det finns avvikelser mellan lärarnas bedömning eller betygsättning men hen har inte sett något mönster på att det skulle finnas. Rektorn har tillgång till ett digitalt system där hen kan följa elevernas individuella utvecklingsplaner samt bedömningar för att se om avvikelser finns. Rektorn har då kunnat se att det var en årskurs som under en längre period hade en obehörig lärare vilket speglade sig i resultaten. Rektorn kommer framöver att vara mer observant på att ingen elevgrupp blir utan behörig lärare en längre period.

Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg

Rektorn ger vissa, men inte tillräckliga förutsättningar lärarna regelbundet ska kunna samverka med varandra vid bedömningar och betygsättning. Lärarna uppger i intervju att det finns ett samarbete med andra skolor kring att diskutera omdömen och betygsättning men att detta inte är tillräckligt. Lärarna uppger att de initierar mycket av detta arbete själva och har dialoger sinsemellan på skolan. Lärarna uttrycker att arbetstiden begränsar möjligheterna till sambedömning. Rektorn säger att lärarna deltar på kommunövergripande konferenser där lärarna i olika konstellationer bland annat diskuterar bedömning och betygsättning. Lärarna tar sedan med sig vad som framkommit under diskussionerna tillbaka till skolan.

Rektorn ger inte lärarna tillräckliga förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg. Lärare från årskurs 2 och 5 deltar i samrättning av nationella prov. Proven analyseras av en grupp lärare som är sammansatt av representanter från olika skolor i kommunen. Av skolans dokumenterade kvalitetsarbete framgår dock att lärarna inte använder hela betygsskalan. I inskickat material uppger rektorn i sitt kvalitetsarbete att det skulle kunna se annorlunda ut om lärarna innan betygsättning får möjlighet att

diskutera elevgruppen med andra lärare. Som en följd av detta ska nu lärarna ha analysmöten där de lyfter olikheter i bedömningar och hur de ska tänka. Dessa diskussioner ska sedan bidra till kommande arbete med bedömning och betygsättning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge samtliga lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygsättning.

Skolinspektionen bedömer att lärarna behöver ges bättre förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygsättning. Lärarna behöver i högre grad, och likvärdigt för alla ämnen och årskurser, ges möjlighet att sambedöma och diskutera sina bedömningar och i förekommande fall sin betygssättning. Vikten av att utveckla området bedömning och betygssättning framgår även av att rektorn i sin analys av betygssättningen har funnit avvikelser ur ett likvärdighetsperspektiv. Vidare förekommer sambedömning i låg grad vid skolan och sambedömningen försvåras av att skolan har få undervisande lärare.

Av 1 kap. 9 § skollagen framgår att utbildningen ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas.

Av Lgr 22, 2.7 Bedömning och betyg, framgår att läraren bland annat utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling samt vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygsriterierna.

I Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:417, s. 18) med kommentarer om betyg och prövning, framgår bland annat att läraren bör utforma ändamålsenliga bedömningssituationer för att följa och främja elevernas kunskapsutveckling och säkerställa ett brett och varierat betygsunderlag inför betygssättningen. Vidare framgår att läraren bör utvärdera elevernas kunskaper i förhållande till ämnets syfte, centrala innehåll och betygsriterier samt utifrån den undervisning som har bedrivits. Läraren bör även tillsammans med andra lärare skapa en samsyn om hur betygsunderlag kan analyseras och värderas vid betygssättningen. Rektorn bör bland annat skapa förutsättningar för att främja lärarnas arbete med rättvisande och likvärdiga betyg, samt säkerställa att lärare vid behov får kompetensutveckling om betyg och betygssättning, och särskilt beakta behovet hos de lärare som inte är legitimerade.

Skolinspektionen rekommenderar därmed rektorn att, inom ramen för kvalitetsarbetet, tillsammans med lärarna skapa rutiner för hur lärarnas arbete med att kvalitetssäkra bedömningar och betygssättning ska genomföras. Vidare bör rektorn planera för vilken styrning och ledning som behövs för arbetet, hur organisation behöver vara utformad för att stödja arbetet, samt hur en uppföljning av arbetet kommer att genomföras. Arbetet med att kvalitetssäkra bedömningar och betygssättning kan med fördel genomföras inom ramen för det arbete som skolan redan har påbörjat tillsammans med andra skolor.

På Skolinspektionens vägnar

X Lena Stadler

Beslutsfattare
Signerat av: Lena Stadler

X Ann-Charlotte Ehn

Föredragande
Signerat av: Ann-Charlotte Ehn

I handläggningen av ärendet har även Cecilia Johansson och Albin Hultman medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 11 lektionsobservationer.
- 2 gruppintervjuer med elever.
- 2 gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 28 februari – 2 mars 2023. Besöket genomfördes av Ann-Charlotte Ehn, Cecilia Johansson och Albin Hultman.

Fliseryds skola är en kommunal grundskola belägen i Mönsterås kommun. Vid skolan bedrivs utbildning i årskurserna 1-6 samt i förskoleklass och fritidshem. Denna granskning omfattar utbildningen i grundskolans årskurs 1-6. Skolans ledning består av en rektor. På Fliseryds skola går cirka 100 elever.